

Fros van der Maden

Proefkatern

EEN GOED BEGIN **DOCENTENBOEK**

CEFR A1 - A2

- Didactische aanwijzingen
- Klassikale woordenschat-
en gespreksoefeningen
- Antwoorden
- Toetsen

Edutekst

Bij deze uitgave horen:

- EEN GOED BEGIN Werkboek
- EEN GOED BEGIN Tekstenboek

De mp3's zijn te downloaden op www.edutekst.eu

Omslagfoto	Vera Merks en Cyrille Eenshuistra
Omslagontwerp	Pol van Rijn
Technische steun en adviezen	Frans van Rijn Pol van Rijn
Audiotechniek	Jesper Weerheijm, JeWe Recordings & Live sound
Audiostemmen	Arend Lommert en Pjotr Jacobs JTS Groningen: Kira Beijers, Luisa Carere, Margreet Held, Jesper Weerheijm, Daniël Hoogenberg, Timo Lammers, Naina Nathoe, Fleur Marin Roorda, Willemien Tirion en Linde Verhofstad
Audioproductie	Elly Werdler, Ktimpress ROC Noorderpoort Kunst & Multimedia
Tekstcorrectie	Emma van der Weele
„	
ISBN	978-90-823253-8-6

© 2017 Edutekst
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden opgeslagen
of vermenigvuldigd op welke wijze dan ook, zonder uitdrukkelijke
toestemming van de uitgevers.

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Didactische aanwijzingen per les	8
Blok 1	Buitendam	8
Les 1	Ada's idee	8
	Galgje	9
	Voorstellen	10
Les 2	Franka koopt brood	11
	Ik ga naar de supermarkt	12
	TPR tafeldekken	13
Les 3	Zaterdag voetbaldag	14
	'Post-it'-spel	15
	Gesprek over waar je woont	16
Blok 2	Au, mijn keel!	17
Les 4	Franka belt Ada	17
	Ik zie, ik zie	18
	Telefonisch afspraak maken	19
Les 5	Joey is ziek	19
	Raadspel werkwoorden (werkblad 1: p.22)	21
	Telefonisch ziekmelden	23
Les 6	Het winnende doelpunt	23
	Modeshow	25
	Antwoorden met tegenstelling	26
Blok 3	Verslapen	27
Les 7	IJsjes voor meisjes	27
	Cijfer- en getallenspel Bingo (werkblad 2: p.29)	28
	Rollenspel kantoorboekhandel	30
Les 8	Een kaart voor Joey	31
	Medisch kwartet (werkblad 3: p.35 - 37)	33
	Raadspel cadeaus (werkblad 4: p.39 - 41)	38
Les 9	Latif verslaapt zich	42
	Woordaccenten (werkblad 5: p.46)	44
	'Hoe laat is het?'	45

Blok 4	Naar Walibi	47
Les 10	De gitaar van Soraya	47
	Beleefde woorden (werkblad 6: p.50)	48
	Interview	51
Les 11	Kleren voor de zomer	52
	Waar of niet waar	53
	Afspraken maken (werkblad 7: p.56)	54
Les 12	Yasmin wil naar Walibi	57
	Rubriceren	58
	Instructies	59
Blok 5	Nieuw op school	60
Les 13	Een nieuwe jongen	60
	Verkeersspel (werkblad 8: p.64 – 65)	62
	Routebeschrijving	66
Les 14	Koningsdag	67
	Domino tegenstellingen (werkblad 9: p.70)	69
	Nee is nee	71
Les 15	Weer naar school	72
	Ik ga op reis ...	74
	Het regionale nieuws	74
Blok 6	Mijn droom	75
Les 16	Typisch Nederlands?	75
	Quiz over Nederland en België (werkblad 10: p.78 – 81)	77
	Op schoolreis (werkblad 11: p.83 – 84)	82
Les 17	Talent voor techniek	85
	Kruiswoordpuzzel blok 4 en 5 (werkblad 12: p.88)	87
	Zo gebruik je dit	89
Les 18	Mijn droom	90
	Memory met woorden (werkblad 13: p.93 – 98)	92
	Posterpresentaties 'Boeiende beroepen'	99
3	Antwoorden per les	100
4	Toetsen	
5	Antwoorden en normering bij de toetsen	

1 Inleiding

Tekstenboek en werkboek

Elke nieuwe les begint met het lezen van de tekst in het tekstenboek. Over deze tekst maakt de leerling de opdrachten in het werkboek.

Vertel de leerlingen dat ze de tekst eerst een paar keer moeten lezen, voordat ze beginnen aan de opdrachten. Leer de leerlingen om de tekst rustig te lezen en om altijd eerst te proberen nieuwe woorden te begrijpen door de context goed te lezen. Pas als dat niet lukt, gebruikt de leerling een woordenboek. Zorg dus dat er woordenboeken in de klas zijn.

Vertel de leerlingen dat ze bij het maken van de opdrachten de teksten nodig hebben. Het tekstenboek moet open naast het werkboek liggen, als ze de opdrachten maken. De meeste antwoorden op de vragen in het werkboek zijn terug te vinden in de teksten.

Na de leestekst volgen in het tekstenboek afbeeldingen en/of korte 'authentieke' teksten, waaraan ook opdrachten gekoppeld zijn. De afbeeldingen sluiten aan bij het thema van de leestekst. Vervolgens biedt het werkboek opdrachten aan de hand van audioteksten: een monoloog of dialoog, en een luisteroefening die uitspraak met spelling combineert. De transcripties van de audioteksten zijn te vinden in het docentenboek.

Groeperingsvormen

De leerlingen kunnen in principe alle opdrachten individueel maken, maar werken in tweetallen of in niveaugroepjes verdient de voorkeur. Leerlingen kunnen elkaar onderling immers goed helpen en ze leren veel van iets uitleggen aan een leeftijdgenoot. Vorm daarom zoveel mogelijk groepjes die ongeveer even ver zijn met het boek.

Differentiatie

De opdrachten in *Een goed begin* variëren in moeilijkheidsgraad. De eenvoudigste opdrachten zijn gemarkeerd met *, iets moeilijkere met ** en de moeilijkste zijn gemarkeerd met ***. Per onderdeel (Lees >>>, Kijk >>> en Luister >>>) zijn de opdrachten geordend van eenvoudig naar moeilijk.

Grofweg corresponderen de niveaus van de opdrachten met de drie leerlijnen (route 1, 2 en 3) zoals vastgesteld door LOWAN en ITTA UvA. De niveau-aanduidingen kunt u op verschillende manieren inzetten. U kunt ze bijvoorbeeld gebruiken om gaandeweg een beeld te vormen over de leerlijn die passend is voor een leerling.

Ook kunt u ervoor kiezen om leerlingen (tijdelijk) een bepaalde selectie uit de opdrachten te laten maken. Leerlingen voor wie de ***-opdrachten nog te lastig zijn, maken dan bijvoorbeeld alleen de opdrachten met * en **.

Blijf de leerlingen overigens wel steeds uitdagen; leerlingen kunnen zich immers verrassend ontwikkelen. Zodra u merkt dat een leerling de opdrachten op een bepaald niveau met gemak uitvoert, is het tijd voor meer uitdaging.

Meer over de drie leerlijnen leest u op:

<http://www.lowan.nl/voortgezet-onderwijs/onderwijs/leerlijnen/>

Zelf regels ontdekken

In de opdrachten komt grammatica zo veel mogelijk impliciet aan de orde. In korte oefeningen ontdekken de beginnende taalleerders zelf regels die relevant zijn op hun niveau, zonder dat daar 'ingewikkelde' termen aan te pas komen. In de docentenhandleiding wordt daarnaast steeds aangegeven wanneer het mogelijk raadzaam is om sommige taalleerders wat extra uitleg te geven.

Achterin het tekstenboek is een **mini-grammatica** opgenomen, die u bij de uitleg kunt gebruiken. Leerlingen van wie u denkt dat ze zelfstandig kunnen werken met de mini-grammatica kunt u ernaar verwijzen, maar doe dit niet in bij alle leerlingen, want voor sommigen maken expliciete regels het leren van de taal juist onnodig ingewikkeld. Er is naar gestreefd om de opdrachten zo te construeren dat ze in alle gevallen uitvoerbaar zijn *zonder* expliciete grammatica.

Klassikaal oefenen met gespreksvaardigheid en woordenschat

In de docentenhandleiding vindt u bij elke les gesprekvaardigheids- en woordenschatopdrachten, die u met een groepje of klassikaal kunt doen. Gekozen is voor speelse en activerende werkvormen, zodat het werken met *Een goed begin*, al wordt er veel individueel gewerkt, tevens een sociaal proces is.

De oefeningen sluiten zo veel mogelijk aan op wat de leerlingen in een les geleerd hebben, maar zijn ook geschikt voor leerlingen die op dat moment niet met de betreffende les bezig zijn. U zou de oefeningen op een vast moment in de week, bijvoorbeeld altijd op de vrijdagmiddag, met de hele klas kunnen doen. Bij de oefeningen staat, indien nodig, aangegeven welke relevante woorden en zinnen u met de klas kunt behandelen/herhalen, voor u begint aan de oefening.

Sla dit groepswork niet over, want in de oefeningen wordt de gespreksvaardigheid getraind en de woordenschat geoefend en

herhaald; juist in dit stadium van de taalverwerving essentiële onderdelen van de taalverwerving. Bovendien zijn deze vaardigheden moeilijk door enkel maar individueel werk te ontwikkelen.

Neem alvorens aan de oefeningen te beginnen even de tijd om samen met de leerlingen een kring van stoelen of een carré van tafeltjes en stoelen te maken. Zo'n opstelling verhoogt namelijk de betrokkenheid van de leerlingen bij de oefening.

Nakijken

In het docentenboek vindt u de antwoorden bij de opdrachten per les. Die kopieert u (dubbelzijdig) en geeft u aan de leerlingen, zodat zij zelf hun les kunnen nakijken.

De opdrachten met het pictogram van een hand met een pen moet u corrigeren. Controleer ook af en toe de spelling van zelf nagekeken antwoorden en leer uw leerlingen op spelling te letten bij het nakijken.

Toetsen en beoordelingsmodellen

Na een blok van drie lessen volgt een toets. In het werkboek krijgen de leerlingen de opdracht het blok te leren en u om de toets te vragen. De toetsen en de bijbehorende antwoorden en de beoordelingsmodellen vindt u verderop in dit boek.

De toetsen kunt u dubbelzijdig op twee vellen papier kopiëren. De beoordelingsmodellen vindt u na de toetsen.

Dank

Tot slot wil ik graag de isk's bedanken waar ik in de conceptfase van *Een goed begin* lessen heb mogen observeren en met leerlingen en docenten van gedachten heb kunnen wisselen. Het was op aandringen van verschillende ISK-docenten dat ik aan dit project begonnen ben en ik vond het erg belangrijk om me bij het ontwikkelen van de methode te baseren op hoe het er echt in de klas aan toe gaat. De dagen die ik heb mogen doorbrengen op ISK Walcheren, ISK Eddy Hillesum in Deventer en ISK Groningen hebben in hoge mate aan het tot stand komen van deze methode bijgedragen.

Veel succes en plezier gewenst met *Een goed begin!*

Groningen, zomer 2017

Fros van der Maden

2 Didactische aanwijzingen per les

BLOK 1 / LES 1 ADA'S IDEE

OPDRACHTEN ALGEMEEN

Leer de leerlingen om altijd te beginnen met het invullen van antwoorden waarover ze zeker zijn. Leer ze ook om woorden die ze ingevuld hebben in een oefening, direct door te strepen.

OPDRACHT 7

Leg zo nodig bij opdracht 7 uit wat een werkwoord is: woorden voor iets wat je doet ('doe-woorden'), hoe iets is of wat er gebeurt. Vraag de leerling welke werkwoorden hij/zij al kent. In alle lessen vullen de leerlingen een werkwoordenschema verder in. Het idee hierachter is dat ze al werkend zelf systematiek ontdekken. In het schema in deze les staan ik- en wij-vormen uit de tekst. Door deze vormen naast elkaar te zien ontdekt de leerling een verschil tussen enkelvoud en meervoud. Daarnaast leert hij/zij een aantal hoogfrequente werkwoorden kennen.

OPDRACHT 10

Transcriptie audiotekst 1 Ada stelt zich voor

[Let op: na elke zin is er een pauze/spreektijd van 5 seconden]

- 1 Ik ben Ada. Hoe heet jij?
- 2 Ik ben 15. Hoe oud ben jij?
- 3 Ik kom uit Polen. Waar kom jij vandaan?
- 4 Ik woon in Buitendam. Waar woon jij?
- 5 Ons huis is in de Vondelstraat. Waar is jouw huis?
- 6 Ik woon op nummer 12. En jij?
- 7 Ik heb twee broers en een zus. En jij?
- 8 Wij hebben een kat. Hebben jullie een huisdier?
- 9 Ik zit op de Maxima-school. En jij?
- 10 Mijn sport is zwemmen. Wat is jouw sport?

OPDRACHT 11

Elke les bevat een schema waarin de leerling de woorden opschrijft die hij of zij in deze les heeft geleerd. Dit overzicht gebruikt de leerling ook bij het voorbereiden van de bloktoetsen. Het schema bevat een kolom (met tien regels) waarin de woorden genoteerd worden, een kolom voor de vertaling en een kolom voor een voorbeeldzin(sdeel).

Een voorbeeld:

woord	vertaling	voorbeeldzin(sdeel)
het idee	فكرة fikra / la idée	Ada heeft een goed idee.

OPDRACHT 12

Transcriptie audiotekst 2 Welk woord blijft over?

[Let op: na elk woord is er een pauze van 3 seconden voor het omcirkelen van de woorden]

> Omcirkel elk woord dat je hoort. Welk woord blijft over?

de supermarkt - dichtbij - schrijven - afwachten - graag - het briefje - het bord - de vriendin - zoeken - sneller - het idee

Het woord 'wonen' blijft over.

OPDRACHT 14

Transcriptie audiotekst 3: Uitspraak 'a'-'e'

[Let op: na elk woord is er een pauze van 3 seconden voor het herhalen van de woorden]

> Luister, lees mee en herhaal de woorden.

<u>kort</u>	<u>lang</u>
1 dat	jaar
2 wacht	Ada
3 supermarkt	ga
4 ben	lees
5 heb	idee
6 pen	mee

KLASSIKALE OEFENINGEN

Klassikale woordenschattoefening: Woordraadspel ('Galgje')

Laat voor u begint de leerlingen even opdracht 11 en/of 12 van les 1 bekijken. Tijdens het spel blijven de boeken dicht.

Herhaal woorden uit les 1 met een woordraadspel. Kies uit de woorden die in opdracht 12 zijn herhaald: *de supermarkt - dichtbij - schrijven - afwachten - graag - het briefje - het bord - de vriendin - zoeken - sneller - het idee*

U speelt het woordraadspel zo:

- U kiest bijvoorbeeld het woord 'schrijven'. Tel het aantal letters (9) en zet 9 streepjes op het bord: _ _ _ _ _ _ _ _ _
- Een leerling zegt een letter. Bijvoorbeeld 'e'. U vult de 'e' in:
_ _ _ _ _ e _
- Dezelfde leerling zegt nog een letter. Bijvoorbeeld 'i'. U vult de 'i' in:
_ _ _ i _ e _
- Nu zegt de leerling een letter die niet in het woord voorkomt. Bijvoorbeeld 'k'. De beurt gaat naar de volgende leerling.
- Wie het woord weet, steek zijn vinger op. Is dat het juiste woord, dan krijgt deze leerling een punt. De leerling met de meeste punten wint.

Klassikale gespreksoefening: Voorstellen

Vorm tweetallen met behulp van 'genummerde hoofden', zodat leerlingen samenwerken met een leerling die ze waarschijnlijk nog niet zo goed kennen. Laat de leerlingen eerst in tweetallen oefenen met voorstellen. De leerlingen houden het boek erbij en gebruiken de tekst van opdracht 10.

Verdeel de klas vervolgens in twee groepen (tel af: A, B, A, B enzovoort) en vorm een binnen (A)- en buitencirkel(B). Alle leerlingen krijgen één minuut om zich (zonder boek) aan elkaar voor te stellen. De leerlingen in de binnencirkel (A) stellen zich voor en stellen vragen aan de leerling in de B-cirkel tegenover hen. Geef na een minuut een signaal. De leerlingen in de buitencirkel schuiven een plaatsje door. Als iedereen aan de beurt is geweest, herhaalt u de oefening, waarbij de binnencirkel nu buitencirkel is en vice versa. Tijdens de tweede ronde nemen dus de leerlingen uit de B-groep steeds het initiatief.

Geef na de eerste ronde feedback: schrijf enkele frequente fouten die tijdens het uitspelen werden gemaakt op het bord en vraag aan de klas wat er verbeterd moet worden. Leg uit hoe het zit. Laat de leerling die de 'fout' maakte, de goede formulering herhalen.

BLOK 1 / LES 2 FRANKA KOOPT BROOD

OPDRACHT 8

Het gaat om het verschil tussen de werkwoordsvorm voor de eerste en derde persoon enkelvoud in de tegenwoordige tijd. In de derde persoon staat er (*bijna*) altijd een -t achter de stam (vgl. hij wil).

OPDRACHT 11

Transcriptie audiotekst 4 Franka praat met haar vader

Vader Franka, kom je naar beneden? We gaan eten.
Franka Ja, ik kom al.
Vader Hoeveel soep wil je?
Franka Zo is het goed.
Vader Alsjeblieft, hier is een lepel.
Franka Dank je. Mmmmmm ... de soep is heerlijk!
Vader Wil je ook brood met kaas?
Franka Ik wil één boterham.
Ik wil liever pindakaas dan kaas.
Vader Goed. Alsjeblieft. Eet smakelijk!
Franka Jij ook!

OPDRACHT 13

Transcriptie audiotekst 5 Welk woord hoor je niet?

[Let op: na elke regel van twee woorden is er een pauze van 5 seconden voor het omcirkelen van het ontbrekende (doorgestreepte) woord. Het doorgestreepte woord, één per regel, is dus niet te horen op de audio.]

> Je hoort steeds 2 woorden, maar je leest 3 woorden. Streep het woord dat je *niet* hoort door.

1 brood	[~~kaas~~]	melk
2 huis	thuis	[~~schoot~~]
3 [~~komen~~]	koken	kopen
4 lekker	leuk	[~~hief~~]
5 [~~appel~~]	banaan	tomaat
6 Dag!	[~~Hoi!~~]	Tot zo!
7 [~~okee~~]	ook	op
8 [~~broed~~]	goed	soep
9 jas	[~~pak~~]	tas
10 koop	schrijf	[~~zeg~~]

OPDRACHT 15

Transcriptie audiotekst 6: Uitspraak 'o'-'u'

[Let op: na elk woord is er een pauze van 3 seconden voor het herhalen van de woorden]

> Luister, lees mee en herhaal de woorden.

kort

1 komt

2 op

3 tot

4 dus

5 stuk

6 nummer

lang

school

brood

zo

dure

stuur

nu

KLASSIKALE OEFENINGEN

Klassikale woordenschattoefening: Geheugenspel 'Ik ga naar de supermarkt en ik koop ...'

Laat de leerlingen eventueel les 2 in het tekstenboek nog eens bekijken en opdracht 9 en 10 in les 2 van het werkboek (leerlingen die les 2 al gedaan hebben).

Doe het geheugenspel 'Ik ga naar de supermarkt en ik koop ...' met de klas. Het spel is een variatie op het geheugenspel 'Ik ga op vakantie en ik neem mee ...' Schrijf de zin boven deze oefening op het bord.

U begint. U spreekt de zin uit en noemt iets dat u koopt, zoals een pak koffie, eieren, een pak yoghurt etc. Leerling 1 herhaalt dit alles en voegt een ander artikel toe. Leerling 2 herhaalt dit en voegt nog een product toe. De rij van te onthouden artikelen wordt steeds langer en lastiger te onthouden.

Geef de eerste keer tips, maar speel het spel daarna volgens deze regels: wie een fout maakt valt af en wie als laatste overblijft wint. De woorden mogen niet worden opgeschreven, ook niet stiekem! Om de spanning te verhogen kunt u een zandloper gebruiken die u omdraait zodra een leerling begint na te denken over woorden.

Klassikale gespreksoefening: TPR tafeldekken

TPR (Total Physical Response) is een methode uit het tweedetaalonderwijs, die onder andere wordt gebruikt om de verstavaardigheid, de woordenschat en de reactiesnelheid van de leerling te verbeteren. De docent geeft eenvoudige opdrachten die de leerling uitvoert. Zo laat de leerling zien of hij of zij de opdracht verstaat en begrijpt. Als dat niet het geval is, dan kan de docent voordoen wat hij of zij met de opdracht bedoelt.

U begint met eenvoudige opdrachten. Gaandeweg, wanneer blijkt dat de leerlingen het niveau aankunnen, maakt u de opdrachten een beetje ingewikkelder. Ook worden opdrachten regelmatig herhaald, soms in een iets andere vorm.

Neem bijvoorbeeld de volgende voorwerpen mee naar de klas:

- twee borden
- twee kopjes
- twee glazen
- bestek (eventueel van plastic)
- eventueel tafelkleed, pan, schaal, opscheplepel, onderzetter, zout en peper, een vaasje met bloemen, kaarsen etc.

Zet een tafeltje voor de klas. De voorwerpen staan en liggen op uw tafel. Wijs de voorwerpen aan en vraag of de leerlingen er de Nederlandse woorden voor kennen. Schrijf de woorden op het bord.

Geef de leerlingen korte en duidelijke opdrachten, zoals:

Amina, leg het kleed op de tafel

Yusuf, zet de borden op de tafel.

Kirsten, zet twee stoelen bij de tafel.

Jamal, leg lepels bij de borden.

Roberto, leg de onderzetter in het midden van de tafel.

Safia, zet de pan op de onderzetter.

Ludmilla, schep de soep op. etc

Doe het zelf voor als duidelijk is dat de leerling niet begrijpt wat hij of zij moet doen, maar ga het niet met woorden uitleggen! Geef net zo lang opdrachten totdat de tafel mooi gedekt is.

Vervolgens kunt u op dezelfde manier de tafel laten afruimen.

BLOK 1 / LES 3 ZATERDAG VOETBALDAG

OPDRACHT 7

In deze opdracht gaat het om de vormen van 'zijn' en 'hebben' in de tegenwoordige tijd en om het verschil tussen de persoonlijke naamwoorden die meestal gebruikt worden ('je', 'ze', 'we', 'ze') en persoonlijke naamwoorden die we gebruiken om te benadrukken ('jij', 'zij', 'wij', 'zij'). Licht zo nodig toe.

OPDRACHT 12

Transcriptie audiotekst 7 Arwin vertelt waar hij woont

Ik woon sinds een half jaar in Buitendam.

Daarvoor woonde ik Rotterdam. Buitendam is een kleine stad.

Er wonen hier ongeveer 70 duizend mensen.

In het centrum zijn alleen oude huizen.

In de buitenwijken zijn veel nieuwe huizen.

Ik woon in een nieuw huis met mijn ouders en mijn drie broertjes.

Dichtbij ons huis is een winkelcentrum.

Er is ook een sporthal.

We hebben in Buitendam een overdekt zwembad.

Vanaf mijn huis is het tien minuten met de fiets.

De voetbalclub is een beetje verder.

Dat is twintig minuten met de fiets.

Mijn school is dichtbij mijn huis.

Daar ga ik lopend naartoe.

Fijn dat de school zo dichtbij is.

Daardoor kan ik 's morgens een beetje later opstaan dan de anderen!

OPDRACHT 15

Transcriptie audiotekst 8 Schrijf het tweede woord op

[Let op: na elk tweede woord is er een pauze van 5 seconden voor het opschrijven van dit woord]

> Je hoort steeds twee woorden, maar je leest één woord.

Schrijf het tweede woord op.

1 zaterdag   vandaag

2 aan   gaan

3 spelen   komen

4 bij	zij
5 vriendin	vriend
6 school	klas
7 uit	thuis
8 vragen	zeggen
9 kennen	kijken
10 gaan	klaar

OPDRACHT 17

Transcriptie audiotekst 9: Uitspraak van 'i'- 'ie' en 'ij'- 'ei'

[Let op: na elk woord is er een pauze van 3 seconden voor het herhalen van de woorden]

> Luister, lees mee en herhaal de woorden.

i	ie
1 Makin	vriend
2 ik	fiets
3 zitten	zien

ij	ei
4 bij	beide
5 kijk	trein
6 mijn	meisje

KLASSIKALE OEFENINGEN

Klassikale woordenschattoefening: Het Post-it-spel

Verdeel de klas in groepjes van drie of vier. Zorg van tevoren voor voldoende post-it-blokjes (blokjes zelfklevende velletjes papier) in verschillende kleuren, zodat u elke groep een andere kleur blokje kunt geven. Zorg ook voor dikke stiften (groen, blauw, zwart, rood - dikte en kleur op afstand goed leesbaar).

Laat de groepjes 'eilandjes' van tafeltjes en stoelen maken, zodat ze fluisterend kunnen overleggen zonder dat de anderen hen kunnen horen.

Als de groepjes bij elkaar zitten, legt u het spel uit: elk groepje gaat zo veel mogelijk woorden op post-it-velletjes schrijven voor voorwerpen die in het lokaal zijn. Een velletje met een woord plakken ze op hun tafel. Er wordt één leerling gekozen voor het schrijfwerk, de rest levert

woorden aan. Druk de schrijver op het hart om duidelijk leesbaar te schrijven (blokletters).

Er zijn een paar regels (=dingen die moeten):

1 Iedereen moet fluisteren.

2 Alleen goed gespelde woorden tellen mee.

Geef de groepen 10 minuten om zo veel mogelijk velletjes te beschrijven (één woord per velletje). Loop rond en controleer of de woorden correct worden geschreven.

Als de tijd om is, geeft u een signaal. Iedereen stopt met schrijven. De groepen tellen hoeveel correcte woorden ze hebben. De groep met de meeste woorden mag als eerste de velletjes gaan vastplakken aan de voorwerpen. De rest van de klas kijkt toe en controleert of de woorden op de juiste voorwerpen geplakt worden. Daarna plakt de groep die daarna de meeste woorden had deze woorden op voorwerpen waar nog geen ander post-it-velletje op zit. Enzovoort.

Laat de velletjes een tijdje in het lokaal hangen. Ze komen ook van pas bij het woordenspel in de volgende les.

Klassikale gespreksoefening: Vertellen over waar je woont

Laat audiotekst 5 een paar keer horen. Schrijf zo nodig woorden of zinnen op het bord. Vorm vervolgens tweetallen met behulp van 'genummerde hoofden', zodat leerlingen die elkaar waarschijnlijk nog niet zo goed kennen samenwerken. Laat de leerlingen aan elkaar vertellen over waar ze wonen. De luisteraar stelt vragen aan de spreker om hem of haar te helpen als dat nodig is.

Vraag één of twee paren om voor de groep de opdracht uit te spelen en geef feedback. Schrijf enkele frequente fouten (die tijdens het uitspelen worden gemaakt) op het bord en vraag aan de klas wat er verbeterd moet worden. Leg uit hoe het zit. Laat de leerling die de 'fout' maakte, de goede formulering herhalen.